

په يوه ندى نيوان ديموکراسي و گندهلى

و. پهروين عوسمان

که لسره بنچينه يکي په ککرتوي ناراست و ناپيرون له نيوان دسه لات و پارو پولدا بيت دامه زراوه.

که واته بوجي دسه لات له ژير سيپهري ديموکراسيدا بوجي پوانکردي هيز دگوريت و بوجي پارو دگوريت بوموتکه کي و به سر سياسي کاند زال دهنيت و بريار له سر برياره سياسي و نابوريه کاند دودات؛ نيگومان ولامدانه دهی هم پرسياره و چنده ها پرسياری تر پيوستيان به ناوهرؤکيکي ديموکراسي دهنيت و پيوستيش به وه دکات، که ناميره کان و کهرسه کان بخرينه ژير ورديينه وه بوجي ديارکرنی کشت لايه نه کان له کوشکي ديموکراسيدا که گورواوه بوجي داوپه کي ميلي، که هه ژارو دوله مند داوی دهکن. جا نه وه له ديموکراسيدا جينگي گومانه نه وه که ناوهرؤکيکي به تاي هه بيت. دروشمه کاني خيراتر له پيشو به کار به نيت و هکوله سؤسيالستي و يه ککرتو و نازاد کردندا هه يه. که واته هم نه نجامانه ش بي هيواي به دواوه يه چونکه دورره له به ختته وه ري و خوشي. جا هم رهخنه و کمو کورتيا نه ي تووشي ديموکراسي دهنيت کاتيک نه که سانه ي له کاتي هه لبرازرندا دهکونه ژير فشاري هيزي سياسي وه به هؤی پيدان و يارمه تي پاروه بونه وانه ي ناتوان به شيوه يه کي چاک نوينه ري خويان هه لبرژيرن له سر هه مو همانه شه وه ديموکراسي وه سيستم يکي سياسي بوجي نه وه روختساره کي ميلت به شداري له دسه لاتدا بکاتو خلك سهره خويي کي ته واپان له هه لبرازردي نوينه ره کانيان هه بيت بي دسه لات دهگرنه دست و که مينه ي خه لکيش برياره کان جينه جي دهکن که واته روختساري شته که هره وه نيه که ري پيشانده ره ديموکراسيه کان دسه لات يکي باش به کار به ينن، به لکو هم دسه لات هه گهل ياسادا به رده وام له گهل سهره خويي و پاکي له هه لبرازردي و ريژرگتن له مافي مروفا هه نگا دهنيت تا دکاته سهره خويي له دام و دنگاکاني کووله گاي شارستاني بوجي گه يشت به جه ماور، هره وه بيهته شيوازيک له په روه کردني ديموکراسي تا وه کو خه لک راديت له سر په پيره وکردني، چاک به کاره ينيان هم سيستم ش به لام نه مه به شه و روژرک نه نجام نادرپت به لکو کاتيکي زوري پيوسته

که لسره بنچينه يکي په ککرتوي ناراست و ناپيرون له نيوان دسه لات و پارو پولدا بيت دامه زراوه.

که واته بوجي دسه لات له ژير سيپهري ديموکراسيدا بوجي پوانکردي هيز دگوريت و بوجي پارو دگوريت بوموتکه کي و به سر سياسي کاند زال دهنيت و بريار له سر برياره سياسي و نابوريه کاند دودات؛ نيگومان ولامدانه دهی هم پرسياره و چنده ها پرسياری تر پيوستيان به ناوهرؤکيکي ديموکراسي دهنيت و پيوستيش به وه دکات، که ناميره کان و کهرسه کان بخرينه ژير ورديينه وه بوجي ديارکرنی کشت لايه نه کان له کوشکي ديموکراسيدا که گورواوه بوجي داوپه کي ميلي، که هه ژارو دوله مند داوی دهکن. جا نه وه له ديموکراسيدا جينگي گومانه نه وه که ناوهرؤکيکي به تاي هه بيت. دروشمه کاني خيراتر له پيشو به کار به نيت و هکوله سؤسيالستي و يه ککرتو و نازاد کردندا هه يه. که واته هم نه نجامانه ش بي هيواي به دواوه يه چونکه دورره له به ختته وه ري و خوشي. جا هم رهخنه و کمو کورتيا نه ي تووشي ديموکراسي دهنيت کاتيک نه که سانه ي له کاتي هه لبرازرندا دهکونه ژير فشاري هيزي سياسي وه به هؤی پيدان و يارمه تي پاروه بونه وانه ي ناتوان به شيوه يه کي چاک نوينه ري خويان هه لبرژيرن له سر هه مو همانه شه وه ديموکراسي وه سيستم يکي سياسي بوجي نه وه روختساره کي ميلت به شداري له دسه لاتدا بکاتو خلك سهره خويي کي ته واپان له هه لبرازردي نوينه ره کانيان هه بيت بي دسه لات دهگرنه دست و که مينه ي خه لکيش برياره کان جينه جي دهکن که واته روختساري شته که هره وه نيه که ري پيشانده ره ديموکراسيه کان دسه لات يکي باش به کار به ينن، به لکو هم دسه لات هه گهل ياسادا به رده وام له گهل سهره خويي و پاکي له هه لبرازردي و ريژرگتن له مافي مروفا هه نگا دهنيت تا دکاته سهره خويي له دام و دنگاکاني کووله گاي شارستاني بوجي گه يشت به جه ماور، هره وه بيهته شيوازيک له په روه کردني ديموکراسي تا وه کو خه لک راديت له سر په پيره وکردني، چاک به کاره ينيان هم سيستم ش به لام نه مه به شه و روژرک نه نجام نادرپت به لکو کاتيکي زوري پيوسته

که لسره بنچينه يکي په ککرتوي ناراست و ناپيرون له نيوان دسه لات و پارو پولدا بيت دامه زراوه.

که واته بوجي دسه لات له ژير سيپهري ديموکراسيدا بوجي پوانکردي هيز دگوريت و بوجي پارو دگوريت بوموتکه کي و به سر سياسي کاند زال دهنيت و بريار له سر برياره سياسي و نابوريه کاند دودات؛ نيگومان ولامدانه دهی هم پرسياره و چنده ها پرسياری تر پيوستيان به ناوهرؤکيکي ديموکراسي دهنيت و پيوستيش به وه دکات، که ناميره کان و کهرسه کان بخرينه ژير ورديينه وه بوجي ديارکرنی کشت لايه نه کان له کوشکي ديموکراسيدا که گورواوه بوجي داوپه کي ميلي، که هه ژارو دوله مند داوی دهکن. جا نه وه له ديموکراسيدا جينگي گومانه نه وه که ناوهرؤکيکي به تاي هه بيت. دروشمه کاني خيراتر له پيشو به کار به نيت و هکوله سؤسيالستي و يه ککرتو و نازاد کردندا هه يه. که واته هم نه نجامانه ش بي هيواي به دواوه يه چونکه دورره له به ختته وه ري و خوشي. جا هم رهخنه و کمو کورتيا نه ي تووشي ديموکراسي دهنيت کاتيک نه که سانه ي له کاتي هه لبرازرندا دهکونه ژير فشاري هيزي سياسي وه به هؤی پيدان و يارمه تي پاروه بونه وانه ي ناتوان به شيوه يه کي چاک نوينه ري خويان هه لبرژيرن له سر هه مو همانه شه وه ديموکراسي وه سيستم يکي سياسي بوجي نه وه روختساره کي ميلت به شداري له دسه لاتدا بکاتو خلك سهره خويي کي ته واپان له هه لبرازردي نوينه ره کانيان هه بيت بي دسه لات دهگرنه دست و که مينه ي خه لکيش برياره کان جينه جي دهکن که واته روختساري شته که هره وه نيه که ري پيشانده ره ديموکراسيه کان دسه لات يکي باش به کار به ينن، به لکو هم دسه لات هه گهل ياسادا به رده وام له گهل سهره خويي و پاکي له هه لبرازردي و ريژرگتن له مافي مروفا هه نگا دهنيت تا دکاته سهره خويي له دام و دنگاکاني کووله گاي شارستاني بوجي گه يشت به جه ماور، هره وه بيهته شيوازيک له په روه کردني ديموکراسي تا وه کو خه لک راديت له سر په پيره وکردني، چاک به کاره ينيان هم سيستم ش به لام نه مه به شه و روژرک نه نجام نادرپت به لکو کاتيکي زوري پيوسته

که لسره بنچينه يکي په ککرتوي ناراست و ناپيرون له نيوان دسه لات و پارو پولدا بيت دامه زراوه.

که واته بوجي دسه لات له ژير سيپهري ديموکراسيدا بوجي پوانکردي هيز دگوريت و بوجي پارو دگوريت بوموتکه کي و به سر سياسي کاند زال دهنيت و بريار له سر برياره سياسي و نابوريه کاند دودات؛ نيگومان ولامدانه دهی هم پرسياره و چنده ها پرسياری تر پيوستيان به ناوهرؤکيکي ديموکراسي دهنيت و پيوستيش به وه دکات، که ناميره کان و کهرسه کان بخرينه ژير ورديينه وه بوجي ديارکرنی کشت لايه نه کان له کوشکي ديموکراسيدا که گورواوه بوجي داوپه کي ميلي، که هه ژارو دوله مند داوی دهکن. جا نه وه له ديموکراسيدا جينگي گومانه نه وه که ناوهرؤکيکي به تاي هه بيت. دروشمه کاني خيراتر له پيشو به کار به نيت و هکوله سؤسيالستي و يه ککرتو و نازاد کردندا هه يه. که واته هم نه نجامانه ش بي هيواي به دواوه يه چونکه دورره له به ختته وه ري و خوشي. جا هم رهخنه و کمو کورتيا نه ي تووشي ديموکراسي دهنيت کاتيک نه که سانه ي له کاتي هه لبرازرندا دهکونه ژير فشاري هيزي سياسي وه به هؤی پيدان و يارمه تي پاروه بونه وانه ي ناتوان به شيوه يه کي چاک نوينه ري خويان هه لبرژيرن له سر هه مو همانه شه وه ديموکراسي وه سيستم يکي سياسي بوجي نه وه روختساره کي ميلت به شداري له دسه لاتدا بکاتو خلك سهره خويي کي ته واپان له هه لبرازردي نوينه ره کانيان هه بيت بي دسه لات دهگرنه دست و که مينه ي خه لکيش برياره کان جينه جي دهکن که واته روختساري شته که هره وه نيه که ري پيشانده ره ديموکراسيه کان دسه لات يکي باش به کار به ينن، به لکو هم دسه لات هه گهل ياسادا به رده وام له گهل سهره خويي و پاکي له هه لبرازردي و ريژرگتن له مافي مروفا هه نگا دهنيت تا دکاته سهره خويي له دام و دنگاکاني کووله گاي شارستاني بوجي گه يشت به جه ماور، هره وه بيهته شيوازيک له په روه کردني ديموکراسي تا وه کو خه لک راديت له سر په پيره وکردني، چاک به کاره ينيان هم سيستم ش به لام نه مه به شه و روژرک نه نجام نادرپت به لکو کاتيکي زوري پيوسته

بيکر هاملتون، پهنديک بو ميژوو

نژاد سراوي

گهر سهرنجي پروژه کي بیکر هاملتون بدين به تايه تي نه و خاله ي که باس له داخستني راپرسی له سر کهرکوک دکات، سهرجه می نه و پلان و پاشقول گرتنه مان ديته وه ياد که له ميژووي رابردو ماندا سهاره ت به ناسايي کردنه وه ياروځي کهرکوک و گهرانه وه بوجي ناميزي کورستان کپر دراه.

ميژووي کي دريژه سهاره ت به کهرکوک و ناسنامه ي نه ته وه يي نه و شاره له لايه ن داگير کهراني کورستان و پيلانگير نه ثقيلی و نيوده وله ته کانه وه نه کريت. ميژووي کي دريژيشه بزوتنه وه ي کوردايه تي له سهرنگه ري بهرگري کردن له مه سله ي ره وای گله که ي و به تايه ت شاري کهرکوک دايه. شيوازه جوراوجوري خبات هر له خه با تي چه کداری و سياسي و جه ما هيري و ياروځي کهرکوک له لايه ن کورستان يه کانه وه گيراه ته بهر، له شوپشي نه لول و گفتگو کاني ۱۹۸۴ ی (ی.ن.ک) و ۱۹۹۱ ی بهر ي کورستان ي تا نکات به نه نجومه ني حوکم و شري دستور.

کورستان يه کان پي ديسانه وه له سهرنگه ري بهرگري و داوکي کردن له کورستان ي بوني کهرکوک دا بون بوجي هوني نه شيواه و به رده وامي سرکردايه تي کورديش مادده ي ۱۴۰ ی دستوري هميشه ي عيراق چه سپا وه وک چاره سر يک بوجي ياروځي شيواي کهرکوک په سندن کرا هاوکات له گهل نويسي نه دستوري هميشه ي عيراق و بريار له سهرداني له لايه ن گهل عيراق وه وه نه مريکاش وک له لايه نيکي گرنگ و رزگار کهر ي گهلاني عيراق دستوري لا په سندن بووه . به هه مو برکه و ماده ياساييه کانه وه هره وک واش په سندن کرا وه چه سهر ي کيشه کاني ناو عيراق له لايه ن عيراق يه کانه وه بکريت و دست تيوره داني دهره کي قبول نه کريت . راپورته که ي بیکر هاملتون له گهل نه وه ي له گهل ياروځي عيراق و يک نايه ته وه و ناتواني پنه اته کاني عيراق قه ناعت پي بکات . سرکردايه تي سياسي کورستان و خه لکي کورستان ي راجه له کاند له وه ي که مه سله ي کورد و چاره سر کردني نه و گري ميژووي يه ي پي دهوترت ي کهرکوک هيشتا له به ردم پيلاني دهره کي و نيو ده وله تي دايه چونکه داخستني راپرسی کهرکوک و ميور کردنه وه ياروځي کهرکوک نه له بهر نه وه ندي نارمي و نؤقره يي و نه له بهر نه وه ندي کورستان يه کاندايه . له هه مان کاتيشدا هه لويست و دروشمه کاني نه مريکا له ناوچه که و پرورتي روژه لاتي گهره و ديموکراتيزه کردني ناوچه که ش ده خات ه ژير پرسياره وه بیکر بزادن يان نا پرورته کيان پيش هر شتيک ماناي شکست هيان و سهرنه که وتني نه مريکايه له عيراق دا نه گه نيت له هه مان کاتدا پيشيل کردني دستوري عيراق ، چونکه هه ولدان بوجي توندو تول کردني ده وله تي مهره کزي و کم کردنه وه ي ده سله تي هره يمه کان و گهرانه وه ي سهره وت و ساماني عيراق بوجي به غدا . گهرانه وه ي هه مان حوکمي دکتا توري فاشيي صدام و رژيمه که يه تي به لام له سهردم و قونغي نويدا نه مه ش دژ به خواستي گهلاني عيراق و پرؤسه ي ديموکراسي يه که نه ويسترا بکريت نمونه يه که بوجي که هره وک به جوريک له جوره کاني سهره ک وتني هيزه کونه په رسته کان و تيورست و ته کفريه کانه له عيراق و دنياش دا بويه پرورته که ي هاملتون نه که هر به قازانجي گهل و حوکمه تي نه مريکا نه نيت له عيراقدا به لکو هرکي سهرشاني نيداره ي سهرؤک پوشه که زور بوجي توندی رهي بکاته وه تا نه مريکا و هه لويست و دروشمه کاني که به خه لکي عيراق و ناوچه که ي دابو نه بنه وه هم بوجي کورديش گرنگ و پيوسته که هه لويستی زور جدي و يه کلايي که ره وه ي له سر وهرگريت بوجي نه وه ي جاريکي تر کهرکوک نه که ويته وه ژير رحمه تي بهر نه وه نديه کاني ناوچه که و جيهان . چونکه کهرکوک وک کيشه يه کي ميژووي و هه ستيار و گرنگ دوراييه کي ثقيلی و نيو ده وله تي بوجي دروست بووه هر له ژير کاريگه ري نه و دوراييه ثقيليش دا به شتيک له راپورته که ي بیکر داريزراه که په يوه سته به داخستني راپرسی له کهرکوک و ناسايي نه کردنه وه ياروځي کهرکوک . نه وپش به ناساني ده کريت که نه و به شهي له راپورته که ي په يوه سته به کهرکوک وه . له ژير کاريگه ري شو قيني زمي عهره ب و تورکي ناوچه که و به فکري شو قينيانه زاخا دراه بويه گرنگه کورديش جگه له که ناله کاني ناوځو سهرجه م که ناله ثقيلی و نيو ده وله تي کاني بخاته گهر بوجي په رچ دانه وه ي هر هه وليک که ياروځي کهرکوک وک خوي به نيت ته وه جه ختيش له سر نه وه بکات که مادده ي ۱۴۰ ی دستوري هميشه ي عيراق به زويي جينه جي بکريت و چيتر قبول نه کريت دريژه ي تيا بکريت راپورته که ي بیکر بکريت نه رشيف و له ريزي نه و راپورته نه ژمار بکريت که له ميژوودا دژ به کورد و کورستان درونه ته ده وله تاني جيهان .

دهوله تي کوردي

نيدريسي شه يدا هو

نه و خه ونه مان بريوه ، نيمه نه ته وه يه کين ، له وه ته ي هين له بهر بووم واداه تانم ده خون قرمان دهکن ، خاکمان دودن ، شاريه دهر مان دهکن ، به لام هه مو نه مانه سهرده ميکي ميژوي خويان تيه راند ، نيد ي سهرده مي ناوهرؤو کوربه نه وه ي نه واقعيه که سهدان ساله دوزنمان به ناحق لييان سهندووين ، سهرده مي خو خوناسين وخو به خاوه ن مال زانينه ، سهرده مي دروست کردني مالي جويينه ، نه مه ش له يه که بؤته دا خوي ده بيني ته وه ، نه وپش پيکه وه کارکردنه بوجي نه خشاندي ده وله تي تازه ي کوردي !... کورستان ته نها نيشتماني کوردان نابي ، نيشتمانيک ده بن بوجي هه مو نه نه ته وه وچين وتويرانه ي که تيبدا ده ژين ، ره شماليکي روون وگه شاهه ده بي بوجي هه مو نه وانه ي

نه و خه ونه مان بريوه ، نيمه نه ته وه يه کين ، له وه ته ي هين له بهر بووم واداه تانم ده خون قرمان دهکن ، خاکمان دودن ، شاريه دهر مان دهکن ، به لام هه مو نه مانه سهرده ميکي ميژوي خويان تيه راند ، نيد ي سهرده مي ناوهرؤو کوربه نه وه ي نه واقعيه که سهدان ساله دوزنمان به ناحق لييان سهندووين ، سهرده مي خو خوناسين وخو به خاوه ن مال زانينه ، سهرده مي دروست کردني مالي جويينه ، نه مه ش له يه که بؤته دا خوي ده بيني ته وه ، نه وپش پيکه وه کارکردنه بوجي نه خشاندي ده وله تي تازه ي کوردي !... کورستان ته نها نيشتماني کوردان نابي ، نيشتمانيک ده بن بوجي هه مو نه نه ته وه وچين وتويرانه ي که تيبدا ده ژين ، ره شماليکي روون وگه شاهه ده بي بوجي هه مو نه وانه ي

جواترين خهوني پيشمه رکه ي ديزينه ، خو شترين خه يالي هه مو کورديکي دلسوره ، که روژيک له روژان زور به سهره ستي وراشکاوانه به رامبر ميله تاني دونيا بهري رهنجي خوييني هه زاران شه هيد وه يلاکي هه زاران رولسي به نه مه کي گه له که ي خوي بييني وله ژير سيپهري نالاي بهر زو سرويدي نيشتماني خويدا هه ناسه يه کي نازادي هه لمري . ده وله تي کوردي ، يو توپيا ني ، خه يالي زانستيش ني ، هه قيقه تيکه و ههرده بي بيته دي !... بهر وباري خويي شه هيدان و به زه حمه تي وه يلاکي زور له قاره مانه کاني گه له که مان ، زوري سه ي قوناعه کاني